

JAP-004-017103

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

November - 2019

Soci., Hist., Poli. & Eco. Perspective of Edu.

Faculty Code : 004

Subject Code : 017103

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૬
- (૧.૧) વિક્રમશીલા વિદ્યાપીઠની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
- (૧.૨) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
- (૧.૩) શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો.
- (૧.૪) વર્ષ: ૧૯૬૪-૬૬માં કયું શૈક્ષણિક પંચ નિમવામાં આવ્યું હતું ?
- (૧.૫) કોઈપણ બે વિકાસશીલ રાષ્ટ્રના નામ આપો.
- (૧.૬) લોકશાહીની વ્યાખ્યા લખો.
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૨
- (૨.૧) તક્ષશિલ વિદ્યાપીઠનો પરિચય આપો.
- (૨.૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણની સંકલ્પના આપો.
- (૨.૩) સામાજિક સ્તરીકરણ એટલે શું ?
- (૨.૪) શિક્ષણના વૈશ્વિકીકરણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (૨.૫) વિકસિત દેશોમાં આર્થિક વિકાસ માટે શિક્ષણની ચાર ભૂમિકાઓ લખો.
- (૨.૬) “કૌશલ્ય વિકાસનું શિક્ષણ”નું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
- (૨.૭) વેદકાલીન શિક્ષણ વ્યવસ્થામાં શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (૨.૮) ઉત્તર વેદકાળનો સમયગાળો જણાવો.
- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૬
- (૩.૧) ટૂંકનોંધ લખો : નાલંદા વિદ્યાપીઠ
- (૩.૨) માધ્યમિક શિક્ષણપંચ (૧૯૫૨-૫૩)ની ભલામણો લખો.
- (૩.૩) સામાજિક પરિવર્તનનો અર્થ અને સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૩.૪) વિકસિત દેશોના આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (૩.૫) વૈશ્વિક શિક્ષણનો અર્થ અને જરૂરિયાત લખો.

- ૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ૩૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો: ૧૬
- (૪.૧) પ્રો.યશપાલ કમિટિ (૧૯૯૩)ની ભલામણો લખો.
- (૪.૨) સામાજિક પરિવર્તનની પ્રક્રિયામાં શિક્ષણની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરી સંબંધિત સામાજિક પ્રવૃત્તિઓ જણાવો
- (૪.૩) શિક્ષણમાં ખાનગીકરણની જરૂરિયાત, મર્યાદા અને ફાયદાઓ જણાવો.
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં ૨૦
- ઉત્તર આપો :
- (૫.૧) સામાજિક પરિવર્તનને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.
- (૫.૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ એટલે શું ? અને વિવિધ રાષ્ટ્રીય વિદ્યાલયોનો સવિસ્તાર પરિચય આપો.
- (૫.૩) રોકાણ તરીકે શિક્ષણનો અર્થ અને સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના લાભોની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.
-